

Tájékoztató az elektronikus kapcsolattartásról

I. Elektronikus kapcsolattartás az igazságügyi szakértői névjegyzékbe vételi eljárás során

Az igazságügyi szakértői névjegyzékbe való felvételi kérelem előterjesztése során a igazságügyi szakértői névjegyzékbe való felvételi kérelmet a Minisztériumnál lehet benyújtani az erre irányuló tájékoztatókban meghatározott formában.

Amennyiben az **igazságügyi szakértő** a kérelmében az elektronikus kapcsolattartást vállalja, úgy a névjegyzéket vezető hatóság ennek tényét, valamint a szakértő elektronikus elérhetőségét az igazságügyi szakértői névjegyzékben rögzíti.

Gazdasági társaság erre irányuló kérelme esetén a társaság cégjegyzékbe bejegyzett elektronikus elérhetősége mellett az elektronikus kapcsolattartást vállaló vezető tisztségviselő neve, születési helye és ideje, valamint anyja neve kerül bejegyzésre a szakértői névjegyzékbe.

(A Minisztérium honlapján megtalálható kérelemmintában mind a természetes személy, mind a gazdasági társaság vonatkozásában lehetőség van az elektronikus kapcsolattartás vállalásának megjelölésére. Amennyiben Ön már bejegyzett szakértő vagy társaság és ezt követően kívánja az elektronikus kapcsolattartást vállalni, úgy ennek a szakértői névjegyzékben való rögzítését a legegyszerűbb módon az Igazságügyi Felügyeleti Főosztály iffo@im.gov.hu e-mail címére megküldött, erre irányuló kérelmével kezdeményezheti.)

II. Az elektronikus kapcsolattartás vonatkozásában szükséges további teendők

Azt követően, hogy a szakértő/társaság az elektronikus kapcsolattartás vállalását bejelentette a névjegyzéket vezető hatóságnál, az erre szolgáló elektronikus elérhetőségét meg kell küldenie az **Országos Bírósági Hivatal** (a továbbiakban: OBH) alábbi e-mail címére is:

e-igszakerto@obh.birosag.hu

A szakértőnek, illetve a társaságnak azt is jeleznie kell a fenti e-mail címen, ha a továbbiakban nem vállalja az elektronikus kapcsolattartást.

Az ezt követő teendőkről az OBH tájékoztatja az elektronikus kapcsolattartást vállaló szakértőt/társaságot, illetve bővebb információ a **birosag.hu weboldalon** található.

Amennyiben a szakértő az elektronikus kapcsolattartási módot választja, úgy beadványait (szakvélemény, egyéb iratok) a személyének teljes körű azonosítását biztosító – az elektronikus ügyintézés és a bizalmi szolgáltatások általános szabályairól szóló 2015. évi CCXXII. törvényben (a továbbiakban: E-ügyintézési tv.) meghatározott – űrlapbenyújtás

támogatási szolgáltatás igénybevételével nyújthatja be a bíróságra, és a bíróság is elektronikusan kézbesít részére.

A szakértő személyének teljes körű azonosítását biztosító és ÁNYK űrlap benyújtását támogató szolgáltatás jelenleg az Ügyfélkapun történő regisztráció útján valósul meg. **Ügyfélkapu regisztrációra** a kormányablakokban működő, személyazonosításon alapuló okmányirodai ügyintézés során van lehetőség.

Ezen túlmenően szükséges a beküldéshez használt számítógépre az ÁNYK program telepítése, valamint az adott ügyben beküldeni szándékozott űrlap kitöltése az ÁNYK program segítségével. (A közigazgatási, polgári, munkaügyi és gazdasági ügyszakon benyújtható, „Szakértői bejelentés” megnevezésű (P11 azonosító számú) ÁNYK nyomtatvány **ezen a honlapon** található.)

Az űrlap kitöltése során lehetőség van arra, hogy az űrlapon tüntesse fel a beadvány szövegét, lehetősége van azonban arra is, hogy azt elektronikus dokumentumként csatolja az űrlaphoz. Felhívjuk figyelmét, hogy a csatolni kívánt dokumentumok együttes mérete – fokozott biztonságú elektronikus aláírással ellátva – nem haladhatja meg a bíróságok központi honlapján (www.birosag.hu) közzétett maximálisan befogadható nagyságot. (Egy űrlappal tehát csak a befogadható nagyságot (100 MB) meg nem haladó méretű – egy vagy több – csatolmány küldhető be.)

III. Elektronikus kapcsolattartás az igazságügyi szakértőkről szóló, 2016. június 15. napjától hatályos 2016. évi XXIX. törvényben (a továbbiakban: Szaktv.)

A névjegyzéket vezető hatóság (Minisztérium) feladatai:

Ha a szakértő az elektronikus kapcsolattartást vállalja, a névjegyzéket vezető hatóság az elektronikus kapcsolattartáshoz szükséges azonosító adatokat a hatóság (kirendelő) részére átadja.

A külön jogszabályban megjelölt, biztonságos kézbesítési szolgáltatást működtető szervezet – megkeresésre – az azonosító adatok alapján a biztonságos kézbesítési szolgáltatásról szóló jogszabály (*E-ügyintézési tv.*) szerinti, kapcsolattartáshoz szükséges azonosítókat az elektronikus kapcsolattartás érdekében a hatóság részére átadja.

Szakértőre vonatkozó előírások:

A szakértő a szakvéleményt – a kirendelésben foglaltaknak megfelelően – írásban vagy szóban terjeszti elő. A szakvélemény papír alapon vagy elektronikus kapcsolattartás keretében kézbesíthető a hatóság részére.

A szakértő az elektronikus kapcsolattartás keretében benyújtott szakvéleményben köteles nevét és nyilvántartási számát feltüntetni, és azt elektronikus úton, külön jogszabályban (*E-ügyintézési tv.*) meghatározott biztonságos elektronikus kézbesítési szolgáltatás útján kézbesíteni.

Szakértői gazdasági társaságra, igazságügyi szakértői intézményre vagy igazságügyi szakértői intézetre vonatkozó előírások

Az elektronikus kapcsolattartás útján benyújtott szakvélemény esetében az ellenjegyzés úgy történik, hogy az igazságügyi szakértő a szakvéleményben a társaság, az igazságügyi szakértői intézmény vagy az igazságügyi szakértői intézet azon vezető tisztségviselőjének nevét is feltünteti, aki a társaság, az igazságügyi szakértői intézmény vagy az igazságügyi szakértői intézet szakvéleményét és beadványait a hatóság részére elektronikus úton megküldi, valamint akinek az elektronikus elérhetőségére a hatóság a hivatalos iratokat elektronikus kapcsolattartás keretében kézbesítheti.

Hatóságra (kirendelőre) vonatkozó előírás

Ha a szakértő az elektronikus kapcsolattartást vállalta, a hatóság az ügy érdemében hozott döntés másolati példányát elektronikus úton küldi meg a szakértő részére.

IV. Elektronikus kapcsolattartás polgári perben

A per- és költséghatékonyság fokozása, illetve a per ésszerű időn belül történő befejezése szempontjából a szakértővel történő elektronikus kapcsolattartásnak kiemelkedő jelentősége van. A polgári perben a bizonyítási eljárás sikerének egyik kulcskérdése lehet a kirendelt szakértővel való gyors és eredményes kommunikáció, a szakértő részéről pedig a szakvélemény pontos, késedelem nélküli előterjesztése.

A szakértőre vonatkozó szabályok

Az igazságügyi szakértők – a szakértői tevékenység végzésének formájától függetlenül – **a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény** (a továbbiakban: Pp.) alapján **választható lehetőségként vehetik igénybe az elektronikus kapcsolattartási módot**, azaz számukra nem kötelező a bírósággal elektronikus úton kapcsolatot tartani.

(A Szaktv. 4. § (2) bekezdése alapján az igazságügyi szakértő az igazságügyi szakértői tevékenységet önálló tevékenységként, egyéni vállalkozóként, társaság vagy szolgáltató tagjaként vagy alkalmazottjaként, illetve igazságügyi szakértői intézmény vagy igazságügyi szakértői intézet, igazságügyi szakértői testület vagy más szerv nevében végezheti.)

A Pp. 394/D. § (2) bekezdése szerint a szakértő maga dönthet, hogy vállalja-e az elektronikus kapcsolattartást. Ha a szakértő az igazságügyi szakértői névjegyzék adatai alapján az elektronikus kapcsolattartást vállalja, a polgári perben valamennyi iratot, ideértve a szakvéleményt is, elektronikusan kézbesíti a bíróság részére, és a bíróság is valamennyi hivatalos iratot elektronikusan kézbesíti a szakértőnek. Ha a szakértő az igazságügyi szakértői névjegyzékbe bejelentette, hogy az elektronikus kapcsolattartást vállalja, erre szolgáló elérhetőségét az Országos Bírósági Hivatal részére meg kell küldenie, és arról is értesítenie kell az Országos Bírósági Hivaltal, ha a továbbiakban nem vállalja az elektronikus kapcsolattartást, valamint a változásról a névjegyzéket vezető hatóságot is.

Ugyanezen szakasz (2a) bekezdése szerint, az igazságügyi szakértői névjegyzékben nem szereplő, szakértői tevékenységre **külön jogszabályban feljogosított állami szerv, intézmény vagy szervezet** az elektronikus kapcsolattartást vállalhatja az erre szolgáló elérhetőségének az Országos Bírósági Hivatal részére történő megküldésével. Ha a névjegyzékben nem szereplő, szakértői tevékenységre külön jogszabályban feljogosított állami szerv, intézmény, szervezet az elektronikus kapcsolattartást vállalja, elektronikus kapcsolattartása során az e fejezet szakértőkre vonatkozó rendelkezéseit kell alkalmazni.

A 394/D. § (3) bekezdése szerint, ha a szakértő az elektronikus kapcsolattartást vállalta, a polgári perben a **beadványokat**, ide értve a **szakvéleményt**, az előzetes **munkatervet** és a **díjjegyzéket** is, – a (4) bekezdésben foglalt kivétellel – elektronikusan küldi meg a bíróság részére. A szakértőnek, ha az elektronikus kapcsolattartást vállalta és ennek technikai lehetőségei adóttak, a szakvélemény részévé tett **mellékleteket digitalizálnia** kell. A szakértő ebben az esetben nem kötelezhető arra, hogy a bírósághoz benyújtott beadványt a felek és más perbeli személyek számára papír alapon megküldje.

Továbbá a Pp. 394/D §-a alapján:

„(4) A bíróság - kivételes jelleggel – indokolt kérelemre elektronikus kapcsolattartás esetén is engedélyt adhat a szakértőnek a szakvélemény (vagy annak egy részének) papír alapú benyújtására.

(5) A bíróság, ha a perben mindkét fél elektronikus kapcsolattartással jár el – a (6) bekezdésben foglalt kivétellel –, valamennyi bírósági iratot elektronikusan kézbesít a (2) bekezdés szerint eljáró szakértőnek. Ha a perben mindkét fél vagy az egyik fél papír alapú kapcsolattartással jár el, a bíróság papír alapon és elektronikus úton is kézbesíthet a szakértő részére.

(6) A bíróság papír alapon vagy egyéb adathordozón bocsátja rendelkezésre a szakértő részére a bírósági irat mellékletét, ha annak nagy mennyisége miatt vagy az adathordozó jellegéből adódóan a digitalizálás aránytalan nehézséggel járna vagy lehetetlen, valamint ha a papír alapú okirat valódisága vitás. Ha a bíróság által elektronikus úton megküldött bírósági irathoz e bekezdés szerinti melléklet kapcsolódik, a határidő számításának alapja a melléklet kézhezvételének időpontja.

(7) A bíróság felhívhatja a papír alapú kapcsolattartással eljáró szakértőt arra, hogy a szakvéleményt elektronikus adathordozón is benyújtsa, ha azt elektronikus kapcsolattartással eljáró fél részére kell kézbesítenie. A szakértő felel azért, hogy a papír alapú szakvélemény tartalma megegyezik az elektronikus adathordozón benyújtott dokumentum tartalmával.”

A peres felek mellett a perben eljáró igazságügyi szakértő számára is meg kell teremteni annak a lehetőségét, hogy szükség esetén, a bíróság felhívására szakvéleményét adathordozón nyújthassa be a bíróság részére. Mivel a jogalkotó nem kívánta nehezíteni és formálissá tenni a Szaktv.-ben a szakértők számára biztosított választási jogot a bíróságokkal történő elektronikus kapcsolattartás során, ezért azokban az esetekben, amikor a bíróság – költséghatékonysági és célszerűségi okból – hívja fel az elektronikus útra nem kötelezett és

azt nem vállaló szakértőt arra, hogy a szakvéleményét adathordozón nyújtsa be, a szakértőnek a főszabály szerinti űrlapot nem kell benyújtani a bíróság részére, így az adathordozón kívül nem kell megteremtenie az elektronikus eljárás feltételeit.

Tájékoztatjuk, hogy **2016. július 1. napjától a törvényben (Pp.) meghatározott esetekben és személyi körben (jelenleg nem terjed ki az igazságügyi szakértőre) kötelező a bírósággal való elektronikus kapcsolattartás az E-ügyintézési tv. alapján.** Ezzel kapcsolatban bővebb információt **ezen a weboldalon** találhat.

Fontos megemlíteni, hogy korábban a Pp. az **elektronikus kommunikáció** kifejezést alkalmazta. Ezzel összhangban a szakértőnek az igazságügyi szakértői névjegyzék való bejegyzési kérelme esetében az elektronikus kézbesítés lehetőségének vállalásáról kívánta meg a szakértő nyilatkozatát. Az elektronikus kommunikáció kifejezés helyett a Pp. fentiekben jelzett módosítása az **elektronikus kapcsolattartás** kifejezést vezeti be és használja, a hatályos Pp. alcím elnevezését címét is ennek megfelelően módosítja. A Pp. XXVIII. fejezete számos, az elektronikus kapcsolattartásra vonatkozó előírást tartalmaz: meghatározza – egyebek mellett –, hogy mely esetben van lehetőség az elektronikus eljárásra, és mely esetben kötelező az elektronikus eljárás, rögzíti a kötelező elektronikus kapcsolattartás hatálya alá tartozó alanyok körét, továbbá az elektronikus kapcsolattartásra vonatkozó egyes speciális rendelkezéseket ír elő. Az informatikai, technikai lehetőségeket alapul véve pontosítja, egyértelművé teszi és bővíti a polgári per során irányadó elektronikus kapcsolattartás szabályait.

V. Elektronikus kapcsolattartás büntető perben

A **büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény** (a továbbiakban: Be.) szintén tartalmaz elektronikus kapcsolattartásra vonatkozó rendelkezéseket. A Be. 69/A. § (1) bekezdése alapján a bíróság, az ügyészség, a nyomozó hatóság és a büntetés-végrehajtási szervezet egymással az írásbeli kapcsolatot elektronikus úton tarthatja. A hivatkozott rendelkezés nem terjed ki tehát a per egyéb résztvevőire, így a büntetőeljárásba résztvevő szakértőre sem, tehát az elektronikus kapcsolattartást a szakértő vonatkozásában is csak lehetőségként rögzíti.